

ki bi v 6 mesecih vse svoje divjake iz Azije in Afrike na bojišče privlekli. Toliki tepci Srbi niso, da bi v to privolili in bodo tedaj vojskovali se tudi po zimi in upati je, da glad in mraz uničita izstradanosti in bosih Turkov, kolikor jih srbski meč ne pozoblje. Ruskih oficirjev je sedaj v Srbiji 479, korporalov 592 in več tisoč drugih prostovoljcev, med njimi 1800 kozakov; iz Rusije dalje je došlo še 24 velikih kanonov in zopet 22.000 pušek in 12 zabojev sabelj. Število bosenskih vstašev se množi in zeleti je, da brz popolnem zmagaajo. Kajti tamošnji Turki so prav satanske nature. V Glamoči so ubili 20 kristijanov, v Kazanjih 26 in v Psalinah 41; nekemu Čuriču so jezik prebodli in močen vožinec skozi potegnoli, Nikoli Zermanji pa žrebelj v čeljust zabili in nju na vožincih okoli gonili, dokler nju niso na kose posekali; potniki na Savi lahko vsaki den vidijo kole in na njih natakneje kristijane, ki po strašnih mukah umirajo! V Mali-Aziji je med kristijani tolik strah pred Turki, da so do evropskih vlad prošnje za hitro pomoč poslali, sicer bodo vsi pokljani. Turki se strašno grozijo, vse pobiti preden svojo gospodstvo položijo.

Avstrijske dežele. Za nas in naše ministre je prišla osode polna ura. Ruski car je namreč zopet poslal pismo našemu cesarju in zahteva hitre odločbe zastran Turkov. Novine dunajske pravijo, da je ruski car ponudil zopet Hercegovino in Bosnijo nam, če ostanemo mirni, vendar tirja poročstva (garancije), da res ostanemo mirni. Kaj to pomeni, še ni jasno, bo pa kmalu. Mnogi se tudi bojijo, da, če res zasodemo Bosnijo in Hercegovino nebi Nemčija in Italija od nas kaj zahtevali, prva Česko, druga pa južno Tirolsko. Sploh nevarno je na vse strani. Čudno je tudi to, da magjarski Tisza in pa ustavoverski dr. Giskra tirjata, da Avstrija ali Turke popolnem na miru pusti in ne vzame ne Bosnije pa ne Hercegovine, ali pa naj zasede vse dežele tujan do Soluna in do greškega kraljestva! — Dnes je državni zbor na Dunaju začel zborovati. — Slavjani v Istriji so se letos vendar enkrat zdravili in v 6 kmetskih volilnih okrajih postavili kandidate za poslanstvo v dežel-nem zboru. — Slovenci v Gorici so se srečno porazumeli in postavili složni in zedinjeni svoje kandidate. Ti so: dr. Tonkli, dr. Rojec, Povše, Gorjup, dr. Jakopič, Pagliaruzzi, Dolenc, Kovačič in Mohorič. O zmagi ni dvomiti! — V Celju je vlada poprašala, koliko vojakov se zamore ondi nastaviti, in v Lvovu na Galiskem pripravljajo stanovanja za 40.000 mož. — Na Tirolskem so 5 učiteljskih pripravnišči pri klostrih odpravili. — Železnice bodo s 1. decembrom računile vožnino za zrnje, sočivo, moko itd. po novih in bolj dragih tarifah. To je trgovce silno iznemirilo. — Čehove v Pragi so sklenoli, slovečemu voditelju srbske vojske generalu Črnajevu darovati prekrasen meč v znak spoštovanja izmed naroda českega. — Za

magjarsko gledališče v Kološnu na Erdelskem so cesar obečali vsako leto darovati po 15.000 fl.

Vnanje države. Turki so, podpihovani od Angležev itd. mislili si pomagati s 6 mesečnim premirjem. Francoz in Anglež sta jim takoj pritrdila. Ali Rus in Italijan sta vse zavrgla in vsaki čas se pričakuje, da bodo ruski vojaki prekoračili turško mejo. — Angleži so v zadregi in prosijo Bismarka, naj on Ruse vstavi, sicer se začne grozno krvi prelivanje. Ali Bismark bo jih težko uslišal in bodo morali Turka ali pustiti ali sami braniti ga. Slednje še je vedno mogoče, ker se poroča, da ima angleško brodovje nalog, iti mimo Carigrada v Črno morje in v Donavo ter Rusom pot zapreti. Tudi čedalje več Angležev hiti k turški vojski za prostovoljce. — Rumunija se je z Rusi zvezala in obečala ruski vojni pridjati svojih 80.000 vojakov z 288 kanoni. Greški kralj tudi hiti sedaj iz Dunaja domov, ker se vse greško ljudstvo pripravlja na boj zoper Turka. Ruska vlada je razpisala državno posojilo v znesku 300 milijonov rubeljev. — Francoški državni zbor bo sklican 30. oktobra. — Italijanov se je lani 100.000 izselilo v Ameriko. V Bologni so laški katoličani sklicali velik zbor, a vlada ga je prepovedala. — K sv. Očetu je prišlo v Rim 6200 romarjev iz Španije. — Venezuela, država v južni Ameriki, je popustila preganjanje kat. Cerkve. Iznani škofje, mešniki in menihi zamorejo zopet na svoja mesta.

Za poduk in kratek čas.

Freimavrerji, sedanji antikristi.

† 3. Politični namen freimavrerjev nasprotuje krščanskemu redu v državi. Krščanski red pa je, da so v državi predpostavljeni in podložni, vladar in državljani; uni imajo najvišjo veljavo in oblast ter postave dajajo, sodijo, za javni red, varnost skrbijo, ti nasproti une ubogajo in spoštujejo, vsi pa vzajemno občni blagor pospešujejo. Sv. pismo to določuje z besedami: „Vsak človek bodi višji oblasti podložen, ni namreč oblasti od drugod, kakor od Boga, ktere pa so, so od Boga postavljene. Zatoraj morate podložni biti, ne samo za voljo strahovanja, ampak tudi za voljo vesti.“ Kako se s temi besedami vjemajo besede: „enakost in svoboda“, ktere imajo freimavrerji kot svoje geslo vedno na jeziku, zlasti če jih vzememo v pomenu, kakoršnega jim freimavrerji dajejo? Oni namreč enakost razumevajo v socijalno-demokracijskem pomenu, po katerem nobeden več ne velja, kakor drugi, ne po stanu, ne po časti, ne po oblasti. Svoboda pa jim je: preziranje vseh mej, prostost popačene človeške volje in strasti, ki vse plemenito podvrže hudobiji; torej svoboda hudobije in sužnost čednosti ali z eno besedo razbrzdanost — to je njihova svoboda! Vsled tega gesla so freimavrerji nasprotniki dostojanstva, veljavnosti in gosposke; kralji in cesarji po milosti božji so njim

trinogi in uzurpatorji, češ, pravico, do vladarske oblasti ima samo ljudstvo.

Kder še imajo vladarji toliko samostalne oblasti, da bi posvetili freimavrerjem, ko bi ta namen očitno izjavili, ondi v tem obziru kaj varno in tajno postopajo. O tem namenu najmanj udov kaj izve, in v nižjih ložah očitno celo zahtevajo, da mora freimavrer verno stati za svojega zakonitega vladarja in domovino ljubiti; kajti zdaj še skoro povsod le rudeči bratje višjih lož delajo za ta namen, in tudi ti večidel samo posredno z razširjanjem demokratičnih idej ali misli po časnikih in šolah. Demokratična ljudovlada je namreč v politiki njih vzor. Zdaj si menda marsikteri vé razjasniti, zakaj liberalni časniki skoro brez izjeme tako neizmerno hvalijo ljudovlade, zakaj se je skoro v vseh kraljestvih vnel parlamentarizem, ki omejuje kraljevsko oblast, ker postavodajstvo in sodnijo daje ljudstvu v roke, in zakaj povsod po političnih prevratih kričijo in po republiki. Zgodovina novejšega časa nam kaže več izgledov, kakoršna bo enkrat osoda vladarjev, če se freimavrska načela dosledno izpeljejo. Naj spomnimo samo na Pija, ki so izgubili svojo celo deželo; na Garcia Morena, ki je izgubil svoje življenje in na španjolsko kraljico Izabelo, ki je morala iz dežele pobegniti. Da pri takih prevratih ne trpijo samo vladarji, ampak cele njihove države, je jasno; svobodno toraj vprašamo: kdo je večji sovražnik državam, katoličani, ktere freimavrerji radi brezdomovince ali sovražnike držav imenujejo, ali pa freimavrerji sami? Freimavrska tajna pisma in zgodovina odgovarjajo, da slednji. Naj za to trditev sledi on izrek iz tajnega pisma, kterege je br. Weil zapisal: „Mi delujemo mogočno na gibanje časa in na napredek v omiki k republikovanju narodov.“ Tudi iz zgodovine navedemo samo en zgled, kterege popisuje časnik „Univers“ l. 1848. v št. 449: „Ko je bil iztiran zakoniti kralj francoski s celo družino in je bila proglašena v Parizu republika, poslal je veliki orijent francoskih freimavrerjev iz svoje srede deputacijo, da začasni vladi čestita ter jej izjavi popolno udanost. Deputacijo je vodil Betrand, namestnik velikega mojstra prvostolnika, in je zastopnike vlade tako pozdravil: „freimavrerji francoski, premda se po svojih pravilih ne mešajo med politično druhal, vendar niso mogli premagati silnih čustev, ktera jim vzbujajo zdaj nastali socijalni prekrat. Freimavrerji so vedno imeli na zastavi svoji besede: svoboda, enakost, bratinstvo; te besede vidijo oni zdaj na zastavi cele Francoske ter se radujejo nad zmago svojih načel. Radujejo se, da je Francoska navdahnena freimavrerškim duhom... Štirideset tisoč freimavrerjev, razdeljenih v pet sto lož vam obeta svojo pomoč.“ Zastopnik vlade, freimavrer in Jud Cremieau odgovori na to: „Verujem, da ni nobene lože, ki se ne bi mogla pohvaliti, da je vedno ljubila svobodo“ — ali tako,

kakoršna se je takrat pokazala na Francoskem, ki preganja vladarje in ruši prestole?

Ugovor, da temu ni tako, ker je dokazano, da so vladarji sami že bili udje freimavrerškega reda, zavrača obširno Ekert v III. zvezku svoje knjige „magazin“, in med drugimi tri glavne nroke navede, vsled kterih so vladarji stopili v lože, namreč: nepoznanje freimavrerstva, previdnost in svojeljubje. (Nastavek prih.)

Smešničar 43. Hčerka: povejte mi mama, zakaj pa imate na glavi toliko sivih lasi? Mati: ker si me ti, hudobno dete, že veliko žalilo in jezilo. Hčerka: tako, tedaj ste morali vi še dosti bolj žaliti in jeziti ljubo babico, ker so sedaj na glavi celó — beli!?

Razne stvari.

(Milostljivi naš knez in škof) so za bolenišnico duhovniško v Meran-u na Tirolskem darovali 100 fl. ter se 16. t. m. odpeljali k posvečevanju novega nadškofa v Salcburgu.

(Svitli cesar) so podarili prebivalcem Vozeniške grabe, po povodnji onesrečenim 350 fl. in za popravo steze in mostov Vozeniški in št. Primonski srenji 500 fl.

(Iz Celja se poroča), da se je pri Lukežu Šoštarju v Topolah ogenj vnel; vsled požarja so pogoreli ta in še 5 drugih posestnikov: Mat. Šoštar, Jožef in Valentin Zuhert, Jakob Krenosek in Mat. Oštel. Škode je 10.000 fl.

(Velik ogenj) je nek človek z tobakom pouzročil v Pongreah pri Cirkovicah tako, da je pogorelo 13 gospodarjev.

(Mariborska čitalnica) napravi v soboto 22. t. m. ob 7. zvečer veselico s petjem in igranjem na citre in glasovir.

(Javno prašanje) nam je iz Brežie nekdo poslal, kedaj bo g. Altman za nabrane in darovane mu denarje kapelico v Čelah v Zdolski fari zidati začel; sicer mu žuga jedno zagosti eden darovnik.

(Nemškutarji!) v Šoštanju, pustite dopisnike „Slov. Gospodarja“ pri miru, rajše poboljšajte se, sicer pa g. Franjo Goričnik ni naš dopisatelj.

V Mariboru. Krompir 2 fl. 30 kr. Hl. — fažol 14 leča 30, grah 28 kr. Kg. — Pšeno 10 kr. liter. — Pšenično gres 26, prednja moka 20, srednja 15, polentna moka 11 kr. Kg. — Kravje maslo 1 fl. 10 kr., svinjsko maslo 90, slanina frišna 56, slanina prevojena 90 kr., puter 1 fl. — kr. Kg. — Jajca 2 kr. vsaka. — Govedina 44, teletina 45, svinjetina mlada 53 kr. Kg. — Mleko frišno 12, posneto 10 kr. liter. — Drva trda fl. 3-80 mehka, fl. 2-80 Kbmt. — Ogelje trdo fl. 1.—, mehko 60 kr. Hl. — Seno 3 fl. 60 kr. slama 3 fl. 80 kr., stelja 2 fl. 80 kr. za 100 Kg.

Najnovejši kurzi na Dunaju.

Papirna renta 64 05 — Srebrna renta 67-20 — 1860-letno državno posojila 116 — Akcije narodne banke 883 — Kreditne akcije 149 — Napoleon 9-94 — Ces. kr. cekini 5-96 — Srebro 104-25